

MAGYAR NEMZETŐRSÉG
MAGATARTÁSI ÉS ALAKI SZABÁLYZATA

Ez a kiadvány a MAGYAR NEMZETŐRSÉG PARANCSNOKÁNAK 2/2002 parancsa alapján– egységes szerkezetbe foglalva tartalmazza a nemzetőrök – egyenruhában illetve szolgálati tevékenység közben – egymáshoz fűződő magatartási formáit, követelményeit.

A NEMZETŐRÖK ÁLTALÁNOS KÖTELESSÉGEI

1. §

1./ A nemzetőr a hagyományok ápolója, a haza védelmének társadalmi támogatója. Feladatát az Alkotmány előírásai, a belső rendelkezések és az előljárók parancsai szerint végzi.

2./ A nemzetőr tartsa be a jogszabályokat, a belső rendelkezéseket és az esküt (fogadalmat). Legyen fegyelmezett, becsületes, igaz, bátor.

Mindenkor legyen pontos és lelkiismeretes.

Magatartásával szerezzen tekintélyt a nemzetőrségnek, növelje annak megbecsülését.

Tisztelje és szerezze a magyar népet, következetesen képviselje érdekeit.

Tartsa tiszteletben mások emberi és állampolgári jogait, szükség vagy vészhelyzet esetén nyújtson segítséget.

3./ Őrizkedjék a helytelen magatartástól, életmódtól, megvetéssel forduljon el a gyávaságtól, önzéstől, durvaságtól, hivalkodástól.

Mindenkor tartózkodjon mindattól, ami feladatának végrehajtásában gátolná, vagy arra képtelenné tenné.

4./ Állandóan tökéletesítse szakmai ismereteit, általános műveltségét. Feladatainak teljesítése során ne kímélje erejét.

2. §

FEGYELEM ÉS FÜGGŐSÉGI VISZONYOK

5./ A fegyelem a jogszabályokban és a belső rendelkezésekben meghatározott rend és szervezettség következetes és lelkiismeretes betartása és betartatása minden nemzetőr részéről, az előljárók (feljebbvalók) parancsainak maradéktalan végrehajtására.

A fegyelem minden nemzetőr öntudatos kötelességérzetén, a haza védelméért érzett személyes felelősségén, a nemzetőr közösségek összeforrottságán és magas fokú szervezettségén alapszik.

Szilárd fegyelem érdekében minden nemzetőr rendelje alá egyéni érdekeit a haza, a közösség érdekeinek, érezzen személyes felelősséget annak védelméért, legyen kész önuralommal viselni a nehézségeket és megpróbáltatásokat.

Támasszon magas követelményeket alárendeltjeivel szemben, és egyben teremtse meg azok teljesítéseinek feltételeit is.

6./ Több, együtt tartózkodó nemzetőr közül a legmagasabb beosztású a rangidős. Azonos beosztás esetén a rangidős a magasabb rendfokozatú, ha a rendfokozatok is azonosak, akkor az, aki régebben viseli az adott rendfokozatot, ha pedig a rendfokozatot is azonos ideje viselik, az idősebb nemzetőr a rangidős.

A magasabb rendfokozatú állománycsoportba tartozó nemzetőrökkel szemben.

A rangidőshöz viszonyítva a többiek ugyan ilyen elvek szerint rangban fiatalabbak.

A rangidős, ha a szolgálati érdek megköveteli, jogosult alárendeltségébe vonni a rangban fiatalabbakat. Ennek tényét az érintettekkel egyértelműen közölje, pl: **„Átveszem a parancsnokságot!”**

7./ Ha több megye nemzetőrei együttes szolgálati tevékenységet folytatnak, és közülük senki sincs parancsnokul kijelölve, a rangidős köteles a parancsnokságot átvenni. Ebben az esetben az adott szolgálati tevékenység keretében előljáró és a parancsadás joga mellett viseli az adott szolgálati tevékenység végrehajtásáért a felelősséget is.

A parancsnokság átvételét köteles A Nemzetőrség Országos Parancsnokának jelenteni. - ha mód van rá - .

8./ Katasztrófa elhárításban – vízi vagy légi járművön tartózkodó nemzetőrök rendfokozatra és beosztásra való tekintet nélkül kötelesek a vízi-, légi jármű parancsnok felszólításának eleget tenni.

9./ Szolgálati érintkezés alkalmával az „úr” (nőknél „asszony”) mellett az „Ön” megszólítást kell alkalmazni.

Szolgálaton kívüli viszonyban megengedhető a tegeződés illetve a polgári életben szokásos érintkezés.

A feljebbvalók az alárendeltet (alacsonyabb rendfokozatú) vezeték nevén és rendfokozatán valamint az úr (asszony) szóval pl: **Kovács százados úr!**, illetve csak rendfokozatán és úr (asszony) szóval pld: **„Százados úr!”** (asszony) szólítsák.

Rendfokozat nélküliek esetében a „nemzetőr” megszólítást kell alkalmazni pld: **Kiss nemzetőr.**

10./ Az alacsonyabb rendfokozatúnak a feljebbvalót rendfokozatukkal és úr (asszony) szóval szólítsák pld: „**Ezredes úr!**”, „**Főhadnagy asszony!**”.

11./ Azok a nemzetőrök, akiket a feljebbvaló megszólít „**Parancs!**” szóval jelentkezik.

12./ Egyes személyeket valamint alakzatban lévő nemzetőröket a feljebbvaló köszöntő szóval köszöntsön (pl.: „**Jó reggelt (napot, estét) kívánok!**”)

A feljebbvaló köszöntő szavaira az alacsonyabb rendfokozatúaknak az „**Erőt, egészséget!**” „**Viszontlátásra**” szavakkal válaszoljanak.

Ha egy feljebbvaló egy nemzetőrt megdicsér, előléptetését vagy kitüntetését hirdeti ki. Továbbá ha egy szervezet részére elismerését, illetve köszönetét fejezi ki, akkor a jelen lévő érintett (-ek) a „**Hazámat szolgálom**” („**Hazánkat szolgáljuk**”) szavakkal válaszoljon (-janak). Más alkalommal „**Értettem**” szóval válaszoljon.

A feljebbvaló köszöntő szavaira az alacsonyabb rendfokozatúaknak az „**Erőt, egészséget!**”, „**Viszontlátásra!**” szavakkal válaszoljanak.

Ha a feljebbvaló egy nemzetőrt megdicsér, előléptetését vagy kitüntetését hirdeti ki. Továbbá ha egy szervezet részére elismerését, illetve köszönetét fejezi ki, akkor a jelen lévő érintett (-ek) a „**Hazámat szolgálom!**” („**Hazánkat szolgáljuk!**”) szavakkal válaszoljon (-janak). Más alkalommal „**Értettem**” szóval válaszoljon.

13./ Az egymás iránti kölcsönös tisztelet, valamint a hagyományok megbecsülésének kifejezésére minden nemzetőr teljesítsen tiszteletadást:

- egymással történő találkozás alkalmával a feljebbvalónak még akkor is, ha azok járművön ülnek, a rendfokozat nélküliek és az egyenlő rendfokozatúak egymásnak kölcsönösen teljesítsenek tiszteletadást
- a Magyar Köztársaság állami zászlajának
- a Himnusz és a Szózat felhangzásakor, illetve rendezvények keretében más állam ott felhangzó himnusza esetén
- nemzetőr illetve fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjai temetési menetének a helyi tömegközlekedési eszközön utazó nemzetőr a lehetőségeknek megfelelően teljesítsen tiszteletadást.

14./ Alakzatban lévő nemzetőrök vezényszóra teljesítsenek tiszteletadást:

- a Magyar Köztársaság elnökének, az országgyűlés elnökének és a kormány tagjainak,
- a Magyar Nemzetőrség Országos Parancsnokának,
- a Magyar Köztársaság állami zászlajának,
- a Himnusz és a Szózat felhangzásakor illetve rendezvények keretében más állam ott felhangzó himnusza esetén
- a nemzetőr, a fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjai temetési menetének

15./ Egyénileg nem kell tiszteletadást teljesítenie

- járművezetés közben (a gépjárművezetőnek)
- hírközlő eszközön folytatott hívás folyamán
- veszélyeztettség esetén (rakodás, mentés stb.) végrehajtása közben

- színház, mozi, hangversenyterem, sportpálya, nézőterén, társadalmi rendezvényeken és egyházi szertartásokon
- tisztálkodás, étkezés alatt
- tömegközlekedési eszközre történő. e- és felszállás közben
- mozgólépcsőn
- közúti gyalogátkelő helyen történő áthaladás közben
- kórházban történő ápolás (fekvés) és kezelés alatt
- temetőben, temetési rendezvény ideje alatt a Himnusz a Szózat hangjaira és az elhunyra vonatkozó tiszteletadás kivételével

16./ A nemzetőr tanúsítson mindig kulturált magatartást, legyen tiszta, ápolt. Külső megjelenésében kerülje a hivalkodást. Hajviselete elégítse ki az egészségügyi előírásokat. Egyenruhában megjelenő nemzetőr- nők kivételével – látható módon ékszert (fülbevaló, nyaklánc, karperec, testékszer) nem viselhet.

Gyűrűt mentési munkálatok és tehergépjárművön történő utazás ideje alatt tilos viselni.

17./ A nemzetőr ruházata legyen szabályos, tiszta és rendes, feleljen meg az öltözködési utasítás előírásainak.

18./ A nemzetőr irodában, orvosi rendelőben, szórakozó helyen, vendéglőben, színház és mozi teremben sapka nélkül tartózkodják, kivétel alóla a szolgálatban állók, valamint az ellenőrző elöljáró és a kíséretükben lévők.

19./ Vonaton, helyiérdekű vonaton, távolsági autóbuszon, hajón, repülőn utazó nemzetőr sapkáját, kabátját leveheti, zárt fülkében az öltözködési utasításnak megfelelően könnyíthet ruházatán, onnan való távozás előtt azonban ruházatát hozza rendbe. Ha a fülkébe feljebbvaló tartózkodik vagy lép be, öltözetének könnyítésére illetve a könnyítés fenntartására kérjen engedélyt.

20./ A nemzetőr, ha feljebbvaló van jelen, annak engedélye nélkül nem ülhet le, nem dohányozhat.

Ha a feljebbvaló ülő vagy más testhelyzetben pihenő nemzetőrt szólít meg, az álljon fel, ha dohányzik azt addig hagyja abba.

A feljebbvaló irodájába való belépés előtt a nemzetőr kopogtasson és csak az „igen” válasz után nyisson be.

Feljebbvaló jelenlétében rágyújtásra vagy a dohányzás folytatására engedélyt kell kérni.

Dohányozni csak az erre kijelölt helyen szabad.

21./ Egyenruhában lévő nemzetőrnek t i l o s:

- kezét zsebében tartani,
- közterületen rágógumit rágni, fagylaltot fogyasztani,
- egyenruhához nem illő kulturálatlan csomagot vinni,
- tiszteletadás közben szájában vagy tisztelgő kezében cigarettát tartani,
- szeszital vagy kábítószer hatása alatt szolgálati tevékenységet ellátni.

22./ Ha egy nemzetőr feljebbvaló jelenlétében egy másik nemzetőrt akar megszólítani, kérjen arra engedélyt. Pl.: „**Őrnagy úr, Kiss nemzetőr tizedes kérek engedélyt Nagy nemzetőrhöz szólni!**”

23./ Helyszűke esetén a nemzetőr feljebbvalóval való találkozás előtt álljon félre, tisztelegjen és engedje elhaladni. Ha ilyen viszonyok között feljebbvaló mellett kell elhaladni, akkor kérjen arra engedélyt. Pl.: „Hadnagy úr, kérek engedélyt elhaladni!”

24./ Rendezvény alkalmával közös asztalnál történő étkezéskor a nemzetőr csak a feljebbvaló után foglalhat helyet, kezdheti meg az étkezést és csak annak engedélyével, vagy távozása után mehet el.

Tömegközlekedési eszközön a nem helyjeggyel utazó nemzetőr- szabad ülőhely hiányában – köteles saját ülőhelyét felajánlani feljebbvalójának, terhes nőnek, láthatóan beteg, mozgásában gátolt vagy idős személynek és kisgyermekkel utazóknak.

25./ Ha a nemzetőr általa nem ismert katonával, nemzetőrrel, rendőrrel, katasztrófa védelem tagjaival lát el közös tevékenységet, illetve együtt tartózkodnak és köztük jelentkezési kötelezettség nem áll fenn, köteles bemutatkozni. A bemutatkozást mindig az alacsonyabb rendfokozatú kezdeményezze, egyenlő rendfokozat esetén a bemutatkozás kölesönös. Pl.: „**Őrnagy úr, Kiss József nemzetőr hadnagy bemutatkozom.**”

26./ A nemzetőr szolgálaton kívül csak olyan mértékben fogyaszthat szeszes italt, amely ítélőképességében nem gátolja. Kábítószer fogyasztása ilyenkor is tilos.

27./ Amennyiben a nemzetőr polgári ruhát visel, a személyesen ismert feljebbvalóját kellő udvariassággal a polgári életben szokásos módon köszönti.

4.§

JELENTÉSEK, JELENTKEZÉSEK RENDJE

28./ A jelentés a feljebbvaló tájékoztatása az alacsonyabb rendfokozatú részéről.

Jelentés alkalmával a nemzetőr jelentse vezeték nevét, rendfokozatát és azt, amit a feljebbvaló tudomására akar hozni.

Pl.: „**Főhadnagy úr, Szabó nemzetőr jelentem, Fekete alezredes úr hivatja Önt!**”

A jelentés legyen rövid és lényegre törő.

29./ A nemzetőr a feljebbvalójánál jelentkezzen, ha azzal szolgálati érintkezés során aznap először találkozik.

Jelentkezés alkalmával a nemzetőr jelentse vezetőék nevét, rendfokozatát és szolgálati beosztását. Pl.: **„Őrnagy úr Tóth Zoltán nemzetőr százados a Bagaméri nemzetőr csoport parancsnoka jelentkezem!”**

30./ Szolgálatot ellátó nemzetőr előjárójának tegyen jelentést, ha azzal az adott tevékenység keretében aznap először találkozik.

Jelentéstétel alkalmával jelentkezék, majd jelentse a történeteket, illetve a tevékenységét. Pl.: **„Alezredes úr Szabó nemzetőr őrmester a rendőrséggel közösen létrehozott 2. sz. járőr tagja jelentkezem. Jelentem a járőrözést folytatjuk.”**

Ünnepi rendezvény kivételével sem jelentéskor, sem jelentkezéskor, sem pedig jelentéstételkor nem kell nevet, rendfokozatot, beosztást jelenteni, ha a feljebbvaló jól ismeri azt, aki jelent.

5.§

ALAKI SZABÁLYZAT ÁLTALÁNOS MEGHATÁROZÁSOK

31./ Az alakiség a szabályozott tevékenységek és megnyilvánulási formák összessége, amely a nemzetőr és különböző kötelékek- az általános testtartásnál feszebb- megjelenésben, egyöntetű tevékenységben és fegyelmezett magatartásban jut kifejezésre. Amely minden helyzetben tükrözze a Magyar Nemzetőrök fegyelmét.

32./ A kötelék: meghatározott feladat végrehajtására létrehozott szervezetszerű, illetve nem szervezetszerű állandó, vagy ideiglenes jellegű nemzetőr zárt csoportosulás, amely lehet raj, szakasz, század, zászlóalj, dandár (ezred), valamint ezek nagyságrendjének hasonló szervezet.

33./ Az alakzat: a nemzetőrök és alapegységek meghatározott elhelyezkedése közös és egységes tevékenységük végrehajtásához.

34./ A sor: egymás mellett, vagy mögött elhelyezkedő nemzetőrök, kötelékek, járművek összefüggő, folyamatos elegeye.

35./ A sorakozás: személyek, tárgyak meghatározott szabályok szerinti összerendezése.

36./ A takarás: az egymás mögött álló nemzetőrök az előttük álló hátához, vállához történő igazodása az egyenes oszlop létrehozásakor.

37./ Az oszlop: olyan alakzat, amelyben a nemzetőrök, alegységek (járművek) egymás mögött, a meghatározott vagy elrendelt távközre (többes oszlop esetén tér- és távközre) helyezkednek el. Az oszlop lehet egyes, illetve többes.

Egyes és többes oszlopban a nemzetőrök a rajon belül egyes oszlopban, a rajok egyes oszlopai egymás mellett, az így felsorakozott alapegységek egymás mögött sorakozzanak.

38./ Az oszlopvonal: olyan alakzat, amelyben a szakasz és század oszlopok egymás mellett helyezkednek el.

39./ A vonal: olyan alakzat, amelyben a nemzetőrök vagy alegységek mellett a meghatározott vagy elrendelt térközre, többsoros vonal esetén tér- és távközre helyezkednek el.

A vonal alakzat a rajok számától függően lehet egy vagy többsoros.

A vonal alakzatot oszlopból fordulattal kell megalakítani.

40./ A szárny: az alakzat jobb és baloldali képződése.

41./ Az arcvonala: az alakzat első sora, amerre a nemzetőrök arccal, illetve a járművek elejükkel állnak.

42./ Az alakzat vége: az alakzat hátsó sora.

Az alakzat vége mindig zárt!

43./ A térköz: az egymás mellett álló nemzetőrök, járművek és alapegységek közötti meghatározott vagy különrendelt távolság.

44./ A távköz: az egymás mögött álló nemzetőrök, járművek alapegységek közötti meghatározott vagy külön elrendelt távolság.

45./ Az alakzat mélysége: az arcvonal és az alakzat vége közötti távolság.

46./ Az alakzat szélessége: a szárnyak közötti távolság.

47./ Zárt alakzat: a nemzetőrök és az alegységek meghatározott tér és távközre történő sorakozása.

- a térköz a nemzetőr csípőre tett bal karjának könyöke és egy tenyérnyi távolság a mellette álló nemzetőr karjától

- a távköz a nemzetőr kinyújtott bal karjával az előtte álló bal válláig mért távolság.

A tér- és távközöket sorakozáskor vezényszó nélkül önállóan kell felvenni.

48./ Nyitott alakzat: a nemzetőrök egymástól két lépésre vagy külön elrendelt tér- és távközre történő sorakoztatása.

49./ Az alapalakzat: az alegységek (járművek) oszlop és oszlopvonal alakzata.

50./ A menetalakzat: az alapegységek oszlopalakzata menet végrehajtásához.

51./ Menetben az iránytartó: az elrendelt irány megtartására kijelölt nemzetőr alegység vagy jármű mozgás közben az iránytartóhoz kell igazodni.

Egyes, kettes, hármas, négyes oszlopban menetelő alegységeknél a jobb (bal) szélső sor élén lévő nemzetőrnek kell az irányt tartani, öt és annál több oszlop esetén a fővetés irányával megegyező sornak.

52./ A támpont: meghatározott hely kijelölt nemzetőr, alegység vagy jármű.

53./ Az alakzatok vezetése vezényszavakkal és jelekkel történik.

Álló helyben a vezénylő parancsnok a kötelék előtt közepen- az alakzat szélességétől függően- olyan távolságra álljon, hogy fejének elfordítása nélkül lássa a szárnyakat, illetve az alakzat nagyobbik részét.

Menet közben a kötelék éléről megállás nélkül, fejüket a bal váll felé fordítva vezényeljenek.

54./ A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részből áll. Pl.: a „**Jobbra át!**” vezényszó esetén a „**jobbra**” a figyelmeztető az „**át**” pedig a végrehajtást elrendelő rész.

A fogások és mozdulatok ütemenkénti gyakorlásakor a teljes vezényszó (pl.: „**Jobbra át!**”) a figyelmeztető, a rá következő „**Egy, Kettő**” pedig a végrehajtást elrendelő rész.

A csak végrehajtást elrendelő részből álló vezényszavak (pl.: „**Vigyázz!**”, „**Pihenj!**”, „**Oszolj!**”) előtt figyelmeztető részként az alegység megnevezését kell adni: Pl.: „**Első raj! Vigyázz!**”

A vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét a figyelmeztető részt követően 1-2 másodperc szünet után hangosan és határozottan kell adni.

A vezényszót az alakzat kiterjedésével, arányos hangerővel de minden esetben harsányan kell mondani.

A vezényszó kiadása előtt nevezzük meg a nemzetőrt vagy alegységet Pl.: „**Kovács nemzetőr!**” „**Első nemzetőr raj!**”. Ha szükséges adjuk a figyelem vezényszót!

A „**Figyelem!**” vezényszót a nagyobb területen elhelyezkedő alegységek tevékenységének megszüntetésére kell alkalmazni.

A „**Figyelem!**” vezényszóra vagy az alegység (Pl.: „**Első nemzetőr szakasz!**”) megszólításra a nemzetőrök forduljanak a vezénylő felé, készüljenek fel a vezényszó végrehajtására.

55./ Az alegységek gyülekezésekor a „Raj (szakasz) hozzám!” vezényszót kell adni.

Erre a vezényszóra a rajok és szakaszok 5, a századnak 10 lépésre csoportban, félkörben álljanak fel a vezénylő előtt.

56./ Az alegységek igazodását álló helyzetben az „Igazodj!” vagy „**Balra igazodj!**” vezényszóval kell elrendelni.

Az „**Igazodj!**” vezényszóra, jobbra kell igazodni.

A „**Balra igazodj!**” vezényszót abban az esetben kell alkalmazni, ha a vezénylő a balszárnyon helyezkedik el, vagy az alegység balra zárkózott.

Az „**Igazodj!**” vezényszót vigyázban álló alegység részére kell adni. A vezényszó végrehajtást elrendelő részére – a jobb szárnyon álló kivételével – az alakzatban állók

egyszerre és gyorsan vessék fejüket jobbra, annyira, hogy testük középvonala és bal szemük egy vonalba essen, álluk legyen kissé emelve.

Ezt követően- a jobb szárnytól kezdve – előre, illetve hátra végrehajtott apró mozdulatokkal igazodjanak ki úgy, hogy a lábbelijük orra egyvonalban legyen.

Az igazodás befejezése után álljon mozdulatlanul, fejét tartsa az elrendelt irányba.

A **„Balra igazodj!”** vezényszóra a fentieket értelemszerűen kell alkalmazni.

Az igazodás ellenőrzését- az alakzat szélességétől függően 5-10 lépés távolságról – a fővetés irányával megegyező szárnytól, közelebbről, távolabbra haladva rövid utasításokkal kell végrehajtani. Pl.: **„Kovács nemzetőr, előre (hátra), jó!”**

Az igazodás ellenőrzésének befejezése után az alegység megnevezést és a **„Vigyázz!”** vezényszót kell adni. Pl.: **„Első nemzetőr raj! Vigyázz!”**

A **„Vigyázz!”** vezényszóra – egy határozott gyors mozdulattal – fejüket egyszerre vessék az eredeti irányba és álljanak „Vigyázz” állásba.

Menet közben vezényszó nélkül jobbra kell igazodni.

Ha az igazodást balra vagy középre kell végrehajtani, ezt külön vezényszóval kell elrendelni Pl.: **„Első nemzetőr szakasz! Irány az úton! Igazodás balra! Lépés! Indulj!”**

57./ Gyakorlás ütemenként

Oktatás közben az egyes mozdulatokat és fogásokat először ütemekre bontva kell gyakoroltatni, hogy az előírásnak megfelelő pontos legyen a végrehajtásuk, illetve a hibákat részenként, folyamatosan lehessen javítani. Az ütemenként történő gyakorlás alkalmával a vezényszó figyelmeztető része előtt az **„ütemezve”** meghatározást kell adni Pl.: **„Ütemezve! Jobbra át! Egy! Kettő!”**

Az összefüggő végrehajtásra való áttérés előtt az „összefüggően” meghatározást kell adni.

58./ A **„Visszakozz!”** vezényszót kell adni a fogás vagy mozdulat végrehajtásakor elkövetett hiba kijavítására, az előző helyzet felvétele céljából.

6-§

ALAKI FOGÁSOK ÉS MOZDULATOK

59./ A **„Vigyázz!”** állás a nemzetőr alapállása, fegyelmezettségének egyik alapvető külső formája, az egészséges ember testtartása a megfelelő kiegészítésekkel.

A **„Vigyázz!”** állás a különböző mozdulatok és fogások kiinduló állást könnyítő vagy megszüntető helyzetek, mint pl.: az **„Igazodj!”** vezényszó, a **„Pihenj!”**, **„Szerelvényt igazíts!”**, a **„Terpeszállás”**, az **„Oszolj!”**.

„Vigyázz” állásban a nemzetőr egyenes, emelt tartással, mozdulatlanul álljon:

- sarkai legyenek egymáshoz zárva, egy vonalban
- lábfejei az arcvonallal irányába álljanak és a köztük lévő távolság egy lábfejszélesség legyen
- térdét egyenesítse ki, dőljön kissé előre úgy, hogy testsúlya a sarokra és a talp közepére egyformán nehezedjék
- hasát húzza be, mellkasát egy kissé emelje ki, vállait tartsa egy magasságban, de ne feszítse hátra
- karját tartsa természetesen nyújtva teste mellett, tenyerét nyújtott ujjakkal fektesse combjára úgy, hogy a középső ujjak a nadrág varrását érintsék
- fejét tartsa kissé megemelve, nézzon egyenesen előre

60./ A nemzetőr önállóan – vezényszó nélkül – álljon **„Vigyázz”** állásba

- sorakozó alkalmával, a tér- és távköz felvétele, valamint az igazodás befejezése után
- amikor feljebbvaló megszólítja, vagy rá mutat
- az állóhelyben történő tiszteletadás esetén
- parancsnok, vezényszavak adásakor és vételekor, jelentéskor, jelentkezéskor, illetve ezek fogadásakor
- a Himnusz, a Szózat dallamának felhangzásakor
- rendezvényeken - alakzaton kívül – más nemzet himnuszának felhangzásakor, illetve egyházi szertartásokon

61./ A **„Pihenj”** vezényszóra a nemzetőr – bal lábbal lépjen oldalra úgy, hogy sarkai továbbra is egy vonalban álljanak, a két sarka közötti távolság két lábfejszélessége legyen,

- lábfejeit tartsa – a vigyázzálláshoz hasonlóan – kifelé,
- térdét tartsa lazán, nyújtva
- vállát tartsa természetesen, ne húzza fel, de le se szorítsa,
- karját:
- felszerelésben tartsa lazán nyújtva a test mellett, tenyerét enyhén hajlított ujjakkal fektesse a combjára
- felszerelés nélkül tartsa lazán a teste mögött összekulcsolva
- fejét tartsa egyenesen és nézzon előre.

62./ A **„Szerelvényt igazíts!”** vezényszóra a nemzetőr

- álljon kényelmesen
- igazítsa meg (illetve segítsen megigazítani az előtte, mellette állók (öltözetét, felszerelését)
- az előtte, mellette lévőkkel halkán beszélgethet

a **„Szerelvényt igazíts!”** vezényszó csak a **„PIHENJ”** vezényszó után adható.

63./ A terpeszállást a **„Terpeszállás!”** vezényszóra az alábbiak szerint kell végrehajtani:

A vezényszó elhangzására a nemzetőr kissé emelje ki felsőtestét, bal lábbal lépjen egy lépést oldalt, fejét tartsa egyenesen és nézzon előre. Testsúlya egyformán nehezedjen

mindkét lábára. A lábfejei közötti távolság akkora legyen, hogy ebben a helyzetben huzamosabb ideig tudjon állni.

64./ Az „**Oszolj!**” vezényszóra a nemzetőr lépjen ki keményen bal lábbal, majd gyorsan hagyja el a beosztási helyét.

Ez a vezényszó csak „Vigyázz!” állásban álló alegység részére adható.

65./ „**Tovább**” vezényszót kell adni a foglalkozás (tevékenység) folytatásának elrendelésére, abban az esetben, ha az érkező feljebbvaló a folyó tevékenységet nem akarja megszakítani.

7.§

A sapka levétele és felhelyezése

66./ A sapka levételét és felhelyezését vezényszóra vagy önállóan kell végrehajtani.

67./ A „**Sapkát le!**” vezényszóra a nemzetőr egy határozott gyors mozdulattal jobb kézzel fogja meg a sapkáját, vegye le a teste mellé, tegye át (a teste előtt) bal kezébe, majd ezt követően mindkét kezét vigye alapállásba.

68./ A „**Sapkát fel!**” vezényszóra a nemzetőr helyezze sapkáját teste elé és fogja két kézzel, tegye fel a fejére, igazítsa meg, majd mindkét kezét gyorsan vigye alapállásba.

8.§

FORDULATOK ÁLLÓ HELYBEN

69./ A fordulatokat álló helyben, két ütemben a „**Jobbra át!**” „**Balra át!**” és a „**Hátra arc!**” vezényszóra kell végrehajtani.

A fordulatokat az alábbiak szerint kell végrehajtani:

a., Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő („át” ill. „arc”) részére a nemzetőr helyezze át testsúlyát a fordulat irányával megegyező lába sarkára és vállának határozott, gyors lendítésével forduljon a fordulat irányával megegyező lába sarkán és a másik lába talpizmán az elrendelt irányba, közben a karját tartsa testéhez zárva, térdét pedig nyújtva

b., Második ütem: keményen, a legrövidebb úton zárja a lábát és álljon „**Vigyázz**” állásba

A „**Jobbra át**”-ot a jobb láb sarkán és a bal láb talpizmán a „**Balra át**”-ot a bal láb sarkán és a jobb láb talpizmán kell végrehajtani.

„**Hátra arc!**” fordulat a bal láb sarkán és a jobb láb talpizmán hajtandó végre. A fordulat mértékét és az egyensúlyi helyzet fenntartását a jobb lábbal szabályozzuk úgy, hogy az új arcvonalba jutva a jobb lábujj hegyét egy kicsit hátra és oldalt egy fél lépésre helyezük a földre, egy lépésnyi ütem idejére. Az ütemek között ugyancsak egy lépésütem szünetet, kell tartani.

9. § MOZGÁSOK

70./ A mozgás történhet rendes lépésben, rövid lépésben, gyors lépésben, helyben járásban, díszlépésben, lassú díszlépésben, lassú futásban, futásban és helyben futásban.

A menet ütem: - lassú díszlépésben 50-60 lépés

- díszlépésben 104-108 lépés
- rendes lépésben
- rövid lépésben
- helyben járásban 110-115 lépés
- gyors lépésben 120-150 lépés
- lassú futásban
- helyben futásban 150-160 lépés
- futásban 165-180 lépés percenként

A lépés hossza: - rövid lépésben 50-60 cm

- rendes lépésben
- gyors lépésben
- díszlépésben
- lassú díszlépésben 70-80 cm
- futásban 85-90 cm

A menetet „**Lépés! Indulj!**” vezényszóra kell megkezdeni. A vezényszó figyelmeztető „**Lépés!**” részére a nemzetőr dőljön egy kicsit előre, helyezze testsúlyát a jobb lábára, őrizze meg az egyensúlyát, a vezényszó végrehajtást elrendelő „**Indulj!**” részére pedig lépjen ki keményen bal lábával.

A nemzetőr lépésben felemelt fejjel, egyenes testtartással, a lábfeje megfeszítése nélkül meneteljen:

Alakzatban, díszelgések alkalmával karját nyújtott ujjakkal mozgassa a teste mellett a lépés ütemére, a lábával ellentétesen, a mellzseb alsó szélének magasságáig, tenyerével a teste felé, a test előtt egy tenyérnyire és lendületesen nyújtsa hátra.

Alakzaton kívül, egyénileg a kezét enyhén behajlított ujjakkal mozgassa a derékszíz magasságáig, tenyerével teste felé, a teste előtt egy tenyérynire.

71./ Menet közben a „**Vigyázz!**” vezényszóra a nemzetőr díszlépésben folytassa mozgását attól kezdve, hogy a vezényszót követően bal lábát először helyezi a földre. Díszlépésben a nemzetőr a rendes lépés menetüteme szerint tért nyerően meneteljen. Felső testét csípőből emelje ki. Lábát térdben kissé hajlítsa meg, leszorított lábfejét közel a földhöz – testsúlyát előre hozva – gyorsan lendítse előre, majd lábát kinyújtott térdrel – a földtől 5-10 cm-re felemelve leszorított lábfejjel, teljes talppal keményen helyezze a földre, s ezzel egy időben a hátul lévő sarkát emelje meg. Karját tartsa természetesen nyújtva teste mellett, tenyerét nyújtott ujjakkal fektesse a combjára úgy, hogy középső ujjai a nadrág varrását érintsék.

Menet közben fejét és törzsét tartsa egyenesen, tekintete egy kissé fölfelé és előre irányuljon.

A lassú díszlépés csak ütemében tér el a leírtaktól.

A nemzetőr a „**Jobbra (Balra) nézz!**” vezényszót követően bal lábának földre helyezésével egy időben vesse fejét az elrendelt irányba.

72./ A futást álló helyből és menet közben a „**Futás! Indulj!**” vezényszóra kell megkezdeni. A nemzetőr a vezényszó figyelmeztető „**Futás!**” részére állóhelyben egy kissé dőljön előre, könyökét húzza hátra, karját félig hajlítsa be. A vezényszó végrehajtását elrendelő „**Indulj!**” részére bal lábával kezdje meg a futást, behajlított karját mozgassa szabadon előre és hátra, a futás ütemére.

Menet közben a vezényszó figyelmeztető részére bal lábának földre helyezésével egy időben jobb karját vigye hátra, a könyökét félig hajlítsa be, az „**Indulj!**” vezényszót követően bal lábbal kezdje meg a futást.

Futásból lépésre való áttéréskor a „**Lépés!**” vezényszót kell adni, a jobb láb földre helyezésekor. A vezényszó után a nemzetőr fusson még 3-4 lépést- fokozatosan lassítva – majd bal lábának kemény földre helyezésével kezdve rendes lépésben meneteljen tovább.

73./ A helyben járást (futást) állóhelyben és menet közben a „**Helyben járás! (futás) Indulj!**” vezényszóra kell végrehajtani. Erre a vezényszóra a nemzetőr kezdje meg a helyben járást (futást) bal lábával, a lábát 15-20 cm-re emelje fel a földtől, lábfejét kissé leszorítva, először lábujjhegye, majd teljes talpa érjen földet, karját nyújtott ujjakkal mozgassa a lépés ütemére- lábaival ellentétesen – a mellseb alsó szélének magasságáig tenyérrel a teste felé, teste előtt egy tenyérynire és lendületesen nyújtsa hátra.

74./ **„Rendes lépés!”** vezényszóra, melynek végrehajtását elrendelő **„pés!”** részét a jobb láb földre helyezésével egy időben kell adni- a nemzetőr bal lábával történő kemény kilépés után rendes lépésben meneteljen.

75./ A menet **„Állj!”** vezényszóra kell megszüntetni Pl.: **Kovács nemzetőr! (vagy raj) Állj!”** a vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét a jobb láb földre helyezésével egy időben kell adni. Erre a nemzetőr bal lábával tegyen még egy rövid kemény lépést, majd a legrövidebb úton gyorsan és keményen zárja jobb lábát és álljon **„Vigyázz!”** állásba.

10. §

Tiszteletadás, a jelentések, jelentkezések szabályai **„A” Az egyéni tiszteletadás módjai**

76./ A tiszteletadás minden esetben az alábbiak szerint kell végrehajtani:

a., Tisztelgéssel: - ha a nemzetőr egyenruhában van, fején sapka és a jobb keze felemelésében semmi korlátozza.

- rendezvényen sapka nélkül, a nemzetőr jobb kezét nyújtott és összezárt ujjakkal, egy gyors mozdulattal emelje halántékához úgy, hogy a középső ujja szemöldököt és a fül felső szélét összekötő vonal közepén legyen.

b., Fővetéssel: ha a nemzetőr mindkét keze foglalt, vagy jobb keze olyan mértékben sérült, hogy nem tudja felemelni, illetve ha sapka nélkül van.

c., Főhajtással: - ha polgári ruhában van

- ha bármelyik szolgálati helyiségbe, szórakozó helyre, egyházi létesítménybe sapka nélkül lép be(kivéve az izraelita templom) onnan távozik, vagy ott tartózkodik.

- Tömegközlekedési eszközön

- Ha karonfogva megy, vagy beteget kísér

„B” A TISZTELETADÁS VÉGREHAJTÁSÁNAK SZABÁLYAI

77./ Álló helyben a tiszteletadást **„Vigyázz”** állásban a tiszteletadás módjait előíró szabályok, megtartásával kell végrehajtani.

A tiszteletadást minden esetben egy határozott gyors mozdulattal, a feljebbvaló felé (szemébe) irányuló tekintettel kell végrehajtani.

78./ A tisztelgés végrehajtásakor a nemzetőr jobb kezét nyújtott és összezárt ujjakkal, közvetlenül a teste mellett, az alsó és felső karját egyszerre mozgatva egy gyors mozdulattal emelje sapkájához úgy, hogy középső ujjja a sapka alsó széléhez (ellenzős sapka esetén a sapka és az ellenző rész találkozásához) érjen. A könyökét a testétől kissé oldalt tartsa, sem előre tolva, sem hátra feszítve. Ezzel egy időben fejét vesse a feljebbvaló felé és álló helyzetben fejének elfordításával, kísérje, a keze és a teste azonban továbbra is maradjon az eredeti **„Vigyázz”** állásban, a középső ujjja ne távolodjon el a sapka szélétől.

79./ A Fővetéssel történő tiszteletadás- a feljebbvaló érkezésétől függően – végrehajtható jobbra illetve balra, vagy (csak állóhelyben) amikor a feljebbvaló szemből érkezik középre. A jobbra és balra végrehajtott fővetés esetén a nemzetőr annyira fordítsa el fejét oldalra- egy kisség felfelé irányuló gyors mozdulattal – hogy a fővetés irányával ellentétes szeme testének középvonalában legyen, állát kissé emelje meg anélkül, hogy fejét bármerre megdöntené. Ezt követően tekintetével és fejének fokozatos elfordításával addig kísérje a feljebbvalót, amíg a fővetés irányával megegyező szeme a test középvonalába nem kerül, az álla maradjon kissé megemelve.

A középre történő fővetést úgy kell végrehajtani, hogy az áll a **„Vigyázz”** állásnál meghatározotthoz viszonyítva 2-3 cm-el legyen magasabban.

80./ A főhajtással történő tiszteletadásakor a nemzetőr hajtsa meg fejét könnyedén-, de észrevehetően – a feljebbvaló felé, felsőtestét nem döntse előre.

„C” A TISZTELETADÁS IDŐTARTAMA ÉS BEFEJEZÉSE

81./ A tiszteletadást egyénileg a különböző esetek figyelembe vételével az alábbiak szerint kell befejezni:

a., Amikor a feljebbvaló a tiszteletadást teljesítőtől vagy a tiszteletadást teljesítő a feljebbvalótól 1-2 lépésre elhaladt, vagy a feljebbvaló a tiszteletadás fogadását befejezte.

b., Egyénileg a jelentések, jelentkezések alkalmával az egy mondatos jelentés befejezését követően azonnal Pl: „ **Alezredes úr! Kovács nemzetőr százados jelentem, parancsára megjelentem!**”

Az egy mondatnál hosszabb jelentések megtételére engedélyt kell kérni. Pl: „ **Alezredes úr! Kérek engedélyt jelentésem megtételére!**” ezt követően a tiszteletadást be kell fejezni. A jelentés a feljebbvaló intézkedésére „**Pihenj!**” állásban is megtehető.

c., A feljebbvalótól történő távozáskor a „**Végeztem!**” parancs után, amikor a feljebbvaló tisztelgésre emelt kezét leengedte.

A „**Végeztem!**” parancsot követően a nemzetőr a feljebbvalóval egy időben kezdje meg és fejezze be a tiszteletadást, majd forduljon a megfelelő irányba, egyéb esetekben hajtson végre hátra arcot és egy kemény kilépés után rendes lépésben, távozzon.

d., A Himnusz és a Szózat elhangzása után azonnal

e., Temetési menet esetében, amikor a díszkíséret utolsó sora 1-2 lépéssel elhaladt.

82./ Menet közben a tiszteletadás megkezdésével egy időben kezét zárja a teste mellé, felső testét pedig emelje ki „**Vigyázz!**” állásra meghatározott módon. Ezt követően rendes lépésben a bal lába földre helyezésével egy időben kezdje meg, illetve szüntesse meg a tiszteletadást, majd folytassa a menetet, közben karját ismét mozgassa a menet ütemére.

83./ Különböző eseteket figyelembe véve az alábbiak szerint kell tiszteletadást teljesíteni:

a., A feljebbvaló megelőzésekor, vagy ha a feljebbvaló előzi meg a nemzetőrt, a megelőzés első lépésével egy időben kezdődik és a bal láb harmadik lépéséig tart a tiszteletadás.

b., Ha a feljebbvaló szembe jön, 5-6 lépés el előtte kell kezdeni és egy lépéssel rajta túlhaladva, kell befejezni a tiszteletadást.

c., Ha a nemzetőr jobb kezében visz valamit és a bal keze szabad, az adott tárgyat a tiszteletadás idejére vegye át a bal kezébe.

d., A szolgálati helyiségbe belépő feljebbvalónak a nemzetőr a helyzetre előírt módon teljesítsen tiszteletadást, az első alkalommal pedig tegyen jelentést.

e., Ha a nemzetőr nem látja a feljebbvaló rendfokozatát, kérje a rendfokozat megnevezését. Pl: „**Kérem a megszólítást!**” Miután a feljebbvaló megnevezte rendfokozatát, tegyen jelentést.

„D” TISZTELETADÁS ALAKZATBAN ÁLLÓ HELYBEN ÉS MOZGÁS KÖZBEN

84./ Alakzatban az alegységek minden esetben vezényszóra teljesítsenek tiszteletadást. Az alegység megnevezést követő **„Vigyázz!”** vezényszóra vessék fejüket – egy határozott gyors mozdulattal egyszerre – az eredeti irányba, ezzel egyidejűleg álljanak **„Vigyázz!”** állásba.

85./ Menet közben az alegységek **„Vigyázz! Jobbra /Balra/ nézz!”** vezényszóra a feljebbvaló előtt történő elvonuláskor teljesítsenek tiszteletadást.

A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részeit az egymást követő bal láb földre helyezésekor úgy kell adni, hogy a vezényszó kiadása az előljáró előtt 5-6 lépéssel befejeződjék.

A vezényszónak a végrehajtást elrendelő részét követően a bal láb földre helyezésével egy időben – az iránytartók kivételével – egyszerre teljesítsenek tiszteletadást.

A feljebbvaló **„Pihenj!”** vezényszavára, vagy miután az alegység utolsó sora 1-2 lépéssel elhaladt a vezénylő vezényeljen **„Pihenj”-t**. A vezényszót követően a bal láb földre helyezésével egy időben az alegység fejezze be a tiszteletadást és meneteljen rendes lépésben.

„E” KILÉPÉS AZ ALAKZATBÓL ELŐLJÁRÓHOZ MENET, JELENTÉS, JELENTKEZÉS, TÁVOZÁS

86./ A nemzetőr alakzathoz történő kiléptetésére vezényszót kell adni pl: **„Ön nemzetőr! (vagy Kovács nemzetőr) Lépjen ki!”**

Szükség esetén meghatározható a kilépés távolsága is.

Pl: **„Kovács nemzetőr! Két lépést előre lépj!”**

Amikor a nemzetőr meghallja a nevét **„Parancs!”** szóval jelentkezék, majd rendes lépésben lépjen ki az arcvonal elé 5 lépésre vagy a meghatározott távolságra.

Az **„Ön nemzetőr!”** megszólítással kijelölt személy, vagy akire rámutatnak **„Parancs!”** szóval és családi nevével, rendfokozatával jelentkezzen. Pl: **„Parancs! Kiss nemzetőr!”**

87./ A **„Hozzám!”** parancsra és a feljebbvalóhoz jelentés céljából történő menetkor a nemzetőr rendes lépésben menjen, s előtte 2-3 lépésre álljon meg, a láb zárását követően teljesítsen tiszteletadást.

A jelentést (jelentkezést) egyénileg a családi név és a rendfokozat, alakzat előtt pedig a családi név, rendfokozat és a beosztás megjelölésével kell megtenni.

Pl: **Örnagy Úr! Szőke nemzetőr örvezető jelentem, parancsára megjelentem!”** illetve **„Ezredes úr! Bíró százados a kisberek nemzetőrség elnöke jelentem, a nemzetőrök parancsára felsorakoztak!”**

Ha a feljebbvaló a nemzetőrt név szerint ismeri, a jelentést vagy jelentkezést röviden kell megtenni.

Pl: „**Őrnagy úr! Jelentem, parancsára megjelentem!**” vagy

„**Főhadnagynő! A parancsot végrehajtottam!**” illetve

„**Őrnagy úr! Jelentkezem!**”

A feljebbvaló a jelentés (jelentkezés) idejére álljon „**Vigyázz**” állásba és fogadja a tiszteletadást.

Munka közben a feljebbvaló felállás nélkül is fogadhatja a jelentést.

88./ Ha a nemzetőr a második sorból lép ki, tegye bal kezét könnyedén (de észrevehetően) az előtte álló vállára.

Erre a jelzésre az érintett nemzetőr a bal lábával tegyen egy lépést előre és a jobb lába zárása nélkül, lépjen még egy lépést jobbra, zárja bal lábát, engedje át az alakzatból kilépőt, majd a lépések fordított sorrendjében lépjen vissza eredeti helyére.

A harmadik, negyedik sorból történő kilépést és visszalépést az előbb említett módon kell végrehajtani, azonban az oldalra történő lépést, a jelzéseket követően, a visszalépést pedig az első sorban állóhoz igazodva egyszerre kell végrehajtani.

Amikor a nemzetőrnek oszlopból kell kilépnie a közelebbi szárny felé, oldalt lépjen ki. A kilépés előtt forduljon a közelebbi szárny felé, a mellette álló pedig tegyen egy lépést oldalt, majd lába zárása nélkül lépjen egy lépést hátra, engedje ki a kilépőt, ezt követően a lépések fordított sorrendjében lépjen vissza a helyére. A nemzetőrnek az alakzatba történő visszaléptetésére a „**Lépjen be!**” vezényszót kell adni. Erre a vezényszóra a nemzetőr forduljon a feljebbvaló felé, teljesítsen tiszteletadást, forduljon a menetirányba és lépjen vissza a helyére.

11.§

„A” A RAJ ALAKZATAI AZ ALAKZAT

89./ A raj alapelakzata az egyes oszlop. A raj sorakoztatását az „**Első raj! Oszlopban sorakozó!**” vezényszóval kell elrendelni.

A vezényszó kiadását, valamint a raj sorakozásának ellenőrzését a rajparancsnok az alábbiak szerint végezze

a., Álljon a sorakoztatás helyére arccal a nemzetőrök felé **„Vigyázz”** állásban és szólítsa meg a rajt: pl: **„Első raj!”**. Ezután ellenőrizze a nemzetőrök **„Vigyázz!”** állásának szabályosságát.

b., Folytassa a vezényszót az **„Oszlopban”** (futásban) résszel

c., Adja a **„Sorakozó”** végrehajtást elrendelő részt, ellenőrizze a kemény kilépést és gyors lépésben (futásban) történő helyes végrehajtását.

d., Forduljon a sorakozás irányába, majd miután az első nemzetőr beállt, forduljon az alakzat felé, lépjen egy lépést balra és ellenőrizze a távköz, valamint a **„Vigyázz!”** állás helyes felvételét, szüntesse meg a hiányosságokat.

e., Lépjen vissza a raj elé, ellenőrizze a takarást, és rövid utasításokkal igazítsa ki a rajt, majd hajtson végére hátra arcot.

90./ A raj alakzat változtatását oszlopból vonalba a **„Balra át!”** vonalból oszlopba a **„Jobbra át!”** vezényszóra kell végrehajtani.

91./ Nyitódást és zárkózást vonal alakzatban az alábbiak szerint kell végrehajtani:

a., egy irányba - jobbról balra vagy balról jobbra

b., két irányba - középtől jobbra és balra

A nyitódás vagy zárkózás végrehajtásához minden esetben támpontot kell kijelölni. Pl: **„Támpont Kovács nemzetőr!”**

A támpontként kijelölt „Parancs!” szóval történő jelentkezéssel egy időben bal kezét nyújtsa előre a nyitódás vagy zárkózás megkezdéséig.

Nyitódás végrehajtására a következő vezényszavakat kell adni:

Pl: **„Első raj! Támpont Kovács nemzetőr! Támponttól nyitódj!”**

Vagy **„... Támponttól futásban 4 lépést nyitódj!”**

A vezényszó végrehajtását elrendelő „Nyitódj!” részére a nemzetőrök – a támpontnak kijelölt kivételével – forduljanak a nyitódás irányába és kemény kilépés után lépésben (futásban) nyitódjanak miközben bal válluk felett, figyeljék a mögöttük lévőket.

A nyitódás befejezésekor a nemzetőrök önállóan álljanak meg és forduljanak az eredeti arcvonal irányába, az **„Igazodj!”** (vagy **„Balra igazodj!”**) vezényszóra igazodjanak ki.

Az egy irányban végrehajtott nyitódáskor az igazodást mindig a **„Támpont”** felé kell végrehajtani, ha a nyitódás kétirányú, akkor jobbra.

92./ A zárkózást a következő vezényszóra kell végrehajtani:

Pl: **„Első raj! Támpont Kovács nemzetőr! Támponthoz zárkózz!”**

A MENET ALAKZAT

93./ A raj menet alakzata az egyes oszlop.
A raj sorakoztatását a 89. pontban leírtak alapján kell végrehajtani.

94./ A menet megkezdését **„Első raj! Irány utánam! Lépés! (Futás!) Indulj!”**
A vezényszó **„Lépés”** részére a nemzetőrök helyezték testsúlyukat a jobb lábukra és az **„Indulj!”** elhangzása után lépjenek ki egyszerre, keményen bal lábbal, s ezzel egy időben lendítsék jobb karjukat előre, a balt pedig hátra, meneteljenek az elrendelt irányba, lépést tartva, emelt testtartással, kissé felfelé irányuló tekintettel, a távközök megtartásával, takarva.

95./ A raj megállítása a helyzettől függően az alábbiak szerint történhet:
a., rendes lépésben a vezényszó figyelmeztető **„Raj!”** és a végrehajtást elrendelő **„Állj!”** részének folyamata.
Kiadásánál három egymást követő lépés és lábzáras időtartama alatt.

b., a figyelmeztető és a végrehajtást elrendelő rész – díszmenet közbeiktatásával történő – különválasztásával.
A figyelmeztető részt mindkét esetben a bal láb földre helyezésekor kell adni. A végrehajtást elrendelő rész után a nemzetőrök bal lábukkal lépjenek egy rövid kemény lépést, zárják a jobb lábukat egyszerre, energikusan és álljanak **„Vigyázz!”** állásba.

c., a **„Helyben járás!”** vezényszót követően az **„Állj!”** vezényszóval, ha egy másik alapegységben mozgás közben igazodunk.

d., az **„Él állj!”** vezényszóval a felzárkózást (a távköz felvételt) követően, amikor lépéstartás nélkül menetelünk.

96./ A **„Ne tarts lépést! ”** vezényszót kell adni, ha a lépéstartás nem célszerű vagy nem lehetséges. Pl.: hídon, épületben, csúszós úton, meredek lejtőn stb.

„C” A század alakzatai

Az alapalakzat

97./ A szakasz alapalakzata a rajok számától függően a kettes, hármas, vagy többes oszlop. A szakasz alapalakzatba való sorakoztatását az **„Első szakasz! Oszlopban sorakozó!”** vezényszóra kell elrendelni.

Az **„Oszlopban sorakozó!”** vezényszóra a rajok egymás mellett sorakozzanak fel.

98./ A szakasz menetalakzata a rajok egyes oszlop alakzataiból áll és ennek megfelelően lehet kettes, hármas, vagy többes oszlop.

A szakasz alapalakzatba való sorakoztatását az **„Első szakasz! Oszlopba sorakozó!”** vezényszóval a 85.pont előírásai szerint kell elrendelni. Erre a vezényszóra a rajok egyes oszlopban a szakaszparancsnok mögött 2 lépésre sorakozzanak úgy, hogy az alakzat középvonala a szakaszparancsnokkal egybe essen.

A szakasz élén álló nemzetőrök vegyék fel a térközt, a többi nemzetőr pedig a beállást követően a bal kezével mérje ki a távközt.

A szakasz megindítása előtt a szakaszparancsnok forduljon arccal a szakasz felé és vezényeljen **„Első szakasz! Vigyázz! Irány utánam! Lépés! Indulj!”**

A szakasz megindulásával egy időben lépjen hátra bal lábbal, forduljon menetirányba és meneteljen a szakasz élén.

„C” A SZÁZAD ALAKZATAI

AZ ALAPALAKZAT

99./ A század alapalakzata az oszlop és a szakasz oszlopmenet. A század alapalakzatba való sorakoztatását **„Első század! Oszlopban! (oszlopmenetben!) Sorakozó!** Vezényszóval kell elrendelni. Az oszlopban sorakozó vezényszóra a szakaszok egymás mögött 6 lépésre sorakozzanak.

Az oszlopmenetben sorakozó vezényszóra a szakaszok oszlopban egymástól 6 lépésre jobbra-balra sorakozzanak.

A MENET ALAKZAT

100./ A század menetalkzata az oszlop, amely az egymás mögött hat lépéstávolságra felsorakozott szakaszok oszlop alakzataiból áll.

12.§

EGYÉB RENDEZVÉNYEK

MAGATARTÁSI SZABÁLYOK EGYHÁZI SZERTARTÁSOKON

101./ Az egyházi szertartásokon egyenruhában egyénileg részt vevő nemzetőrök az adott vallás előírásai (szokásai) szerint viselkedjenek.

Az izraelita vallási szertartások kivételével fedetlen fővel vegyenek részt a szertartásokon. Egyházi szertartásokon – templomban és más helyen – nem kell tiszteletadást teljesíteni.

102./ Koszorúvivők, a koszorúk, a meghívott vendégek elhelyezkedését a helyi lehetőségek alapján kell megválasztani.

A koszorúzás megkezdésekor a koszorúvivő (vivők) vegyék kézbe a koszorút az alábbiak szerint:

- egy fő esetén a koszorú első harmadánál (kb. 8 óra 20 perc magasságában alsó madárfogással) a koszorú kb. 45 fokos szögben, álljon
- két fő esetén a koszorút tartó alsó keretet a bal oldalt álló elől bal kézzel, hátul a jobb, a jobb oldalt álló elől a jobb kézzel, hátul a bal kézzel fogja úgy, hogy az elől lévő alkar vízszintes helyzetben a test előtt kb. egy tenyérnyire a zseb alsó magasságában, legyen. (A koszorú síkja kb. 45 fokos szögben, álljon.)

Menjenek rendes lépésben az emlékművel (táblával) szemben 8-10 lépés távolságra és álljanak meg. Amikor a koszorúzó személyek mögéjük lépnek 6-8 lépést tegyenek lassú díszlépésben. Az emlékmű (tábla) előtt 1-2 lépésre álljanak meg, helyezték el, majd igazítsák meg a koszorút.

Az elhelyezés után lépjenek oldalt 1-2 lépést, forduljanak az emlékmű (tábla) felé, s a koszorúzó személyekkel teljesítsenek tiszteletadást 8-10 másodpercig.

A tiszteletadás befejezése után a helyi adottságoknak megfelelően az alábbi változatok szerint távozzanak el:

- az egyik koszorúvivő **„Hátra arc!”-ot** hajt végre, és egy irányban távoznak
- mindkét koszorúvivő **„Hátra arc!”-ot** hajt végre, és két irányban távoznak

A koszorúzó személyek a tisztelgés befejezése után vagy **„Balra át!”-ot** vagy **„Jobbra át!”-ot** hajtanak végre.

Lezárva: 2004. 04 03

Elektromos változatot átírta és ellenőrizte Horváth Ede nőr. ddtáb.

Egy pld: 23 lap

Készítette: Komonyi György nőr ezredes

Lektorálta: Pálfi László nőr. ezredes 2004. 02. 22.